

MALACOLOGISEREN IN EN ROND PORT ELIZABETHZUID-AFRIKA I.

Zonder twijfel zijn de allereerste ervaringen voor de malacoloog met belangstelling voor landslakken in Port Elizabeth bijzonder teleurstellend. Immers zijn aanvankelijke pogingen worden slechts beloond met het vinden van *Helix aspersa* en *Theba pisana* ! Beide Europese soorten behoren tot de succesrijkste immigranten in Zuid-Afrika, *Theba pisana* zelfs zozeer, dat het Departement van Landbouw speciale aandacht aan de bestrijding van deze soms zeer schadelijke slak wijdt. Het klimaat bevalt beide soorten, die immers mediterraan van oorsprong zijn, uitstekend. Op bepaalde ruderaalterreintjes in de stad komt *Theba pisana* in massa voor. 's Morgens worden ze dikwijls bij tientallen door de zon op de witte muren van het Museum verrast en ook op verscheidene hoog opschietende gele composieten zitten ze als grote witte bessen, soms in klompjes op elkaar, de koelere nacht af te wachten. Het klimaat van de kustgebieden van de Kaapprovincie lijkt vooral sterk op dat van het mediterrane gebied, terwijl bodem en vegetatie genoeg voedsel, kalk, etc. opleveren. Ik durf dus voorspellen dat vrijwel elke landslak van het Middellandse zeegebied hier goed zal kunnen aarden.

De derde landslak die ik te pakken kreeg, was ook al geen Afrikaan; een collega had *Cochlicella acuta* op zijn grasveld in een voorstad van Port Elizabeth gevonden.

Bij vochtig weer komen grote gestreepte agaatslakken, *Achatina zebra*, te voorschijn; zij worden onmiddellijk belaagd door de ongeveer half zo grote olijfgroene *Natalina cafra*, een soort die uitgesproken carnivoor is. Men maakt van deze eigenschap gebruik door levende exemplaren naar de Bermuda Eilanden te zenden om de langzamerhand beruchte *Achatina fulica* (onopzettelijk ingevoerd uit Afrika) te bestrijden. Een bijkomende moeilijkheid voor de verzamelaar is dat hij elke levende *Natalina* in een afzonderlijk doosje moet bewaren, want blijkbaar is kannibalisme onder deze vleeseters een normaal verschijnsel. Aan de andere kant wordt de schelp van het slachtoffer altijd heel netjes leeggegoten.

Tenslotte is een soort van het geslacht *Tropidophora*, een sierlijk slakje met een sluitdeksel van de familie Pomatiasidae (Gastropoda Prosobranchia), op heel wat plaatsen algemeen. Vertegenwoordigers van dit geslacht zijn over een groot deel van Afrika en Madagascar verspreid.

Natuurlijk is er nog heel wat meer te verzamelen, vooral op het gebied van de kleinere landslakjes. Ook heb ik verscheidene Europese nachtslakken gezien, echter nog geen bewijsexemplaren verzameld.

A.C. van Bruggen.